

Finansdepartementet
Fi2024/01521
103 33 Stockholm

Remissvar över betänkandet SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (Fi2024/01521)

Kommunstyrelsen i Nordanstigs kommun ställer sig bakom kommitténs betänkande *Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn*. Nedan följer Nordanstigs kommuns (Nordanstig) kommentarer kring de förslag som lämnats av kommittén.

Övergripande kommentarer

Så långt det är möjligt måste utjämningsystemets syfte vara att utjämna för skillnader som är opåverkbara och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att leverera välfärdstjänster i landets samtliga kommuner och regioner.

Nordanstig anser att utredningen gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt. Vi önskar att en kontinuerlig uppföljning av systemet införs för att det ska fungera tillfredsställande utifrån givna förutsättningar även i framtiden.

Översyn av riktade statsbidrag

Den här utredningen, likt så många tidigare, presenterar en tydlig bild av problematiken med riktade statsbidrag, i synnerhet för små kommuner. Nordanstig poängterar starkt vikten av att minska antalet riktade statsbidrag, och för de riktade bidrag som blir kvar krävs ett förenklat ansöknings- och redovisningsförfarande för att det ens ska bli lönsamt att lägga tid på att göra en ansökan. Det behöver också införas ett riktmärke likt det utredningen föreslår på minst 100 000 kronor/kommun/riktat statsbidrag för att det ens ska löna sig för små kommuner att lägga tid på att ansöka om ett riktat bidrag.

Nordanstig ställer sig bakom de förslag utredningen presenterar vad gäller översynen av riktade statsbidrag.

Översyn av inkomstutjämningsen

Nordanstig anser att utredningen med ett väl genomarbetat underlag visat att inkomstutjämningsen inte är tillväxthämmande.

En förutsättning för att inkomstutjämningsen ska fungera som det är tänkt är att de värden som används är uppdaterade till dagens nivåer. Nordanstig bifaller därmed samtliga förslag som utredningen presenterar vad gäller översyn av inkomstutjämningsen.

Översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner

Gles bebyggelsestruktur

Nordanstig ställer sig bakom förslaget om en ny metod, som utgår från befolkningens faktiska bosättningsmönster, för att fånga upp merkostnaderna kopplat till gles bebyggelsestruktur. Vi vill också poängtera vikten av att låta Lunds universitet framgent förvalta och utveckla det nya gleshetsmättet då det är av extra relevans för att skapa jämlika förutsättningar att bedriva kommunal verksamhet i hela landet.

I övrigt bifaller Nordanstig förslagen gällande de olika delmodellerna i kostnadsutjämningsen.

Översyn av LSS-utjämningsen

Vi är medvetna om att kommunerna kommer att drabbas både positivt och negativt av utredningens förslag att ta bort personalkostnadsindex från LSS-utjämningsen. Likväl är Nordanstig positiv till detta då utredningen tydligt visar på tre starka huvudsakliga skäl till förfarandet (s. 646).

Nordanstig bifaller utredningens förslag att ett statligt bidrag riktat till mindre kommuner bör införas för att finansiera brukare/boenden med särskilt stora vårdbehov.

Vidare anser Nordanstig att det i framtiden bör vara ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans, det skulle underlätta och bidra till långsiktiga och stabila förutsättningar för verksamhet inom LSS i kommunerna.

Övrigt

Nordanstig bifaller övriga förslag i utredningen under följande rubriker; Översyn av strukturbidragen, Införandebidrag, Effekter vid sammanläggningar samt Åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner.

Ola Wigg
Kommunstyrelsens ordförande